

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	M. Braams	Datum	22 maart 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	11025889
E-mail	M.braams@utrecht.nl	Onderwerp	Eindrapportage Actieagenda Utrechters Schuldenvrij
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Werk en Inkomen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief en de bijlage informeren we u over de afronding van de actieagenda Utrechters Schuldenvrij. Deze titel verraadt de ambitie die we – samen met vele partners in de stad – hebben. De [Actieagenda Utrechters Schuldenvrij](#) is in juni 2019 door uw raad vastgesteld en had een doorlooptijd tot eind 2022. In tussentijdse rapportages informeerden we uw raad over de voortgang in [2019](#), [2020](#) en [2021](#) en stelden we onze plannen bij. Met deze eindrapportage geven we u een beeld van de acties en resultaten over de hele periode.

Actieagenda uitgevoerd

In de actieagenda hebben we drie strategische doelen vastgesteld: Veel eerder erbij, Hulp op maat en Duurzaam uit de schulden. Alle acties, innovaties, verbeteringen, nieuwe werkwijzen en nieuwe samenwerkingsafspraken moesten bijdragen aan (één van) deze doelen.

We hebben in deze opgave intensief samengewerkt met vele partners in de stad. Niet alleen bij de ontwikkeling en uitvoering van verbeteringen en innovaties, met de Focusgroep hebben we ook drie keer per jaar de voortgang en resultaten geduid en gekeken waar bijsturing nodig was. Op die manier hebben we de opgave echt als een gezamenlijke verantwoordelijkheid opgepakt en vorm gegeven. De afgelopen jaren hebben we vooral ingezet op structurele innovaties en verbeteringen in de schuldenaanpak. Samen met lokale en landelijke partners hebben we **ruim 40 nieuwe maatregelen** en werkwijzen ontwikkeld en geïmplementeerd. Niet zelden toonden we daarbij lef en liepen we landelijk voorop, bijvoorbeeld bij het Huishoudboekje, de inzet van ervaringsdeskundigen, het rondkomengesprek, de verkorte schuldsanering, de dienstverlening aan ondernemers en de verkorte registratie bij de BKR. Er is vanuit andere gemeenten veel interesse om onze voorbeelden te volgen. Corona en daaropvolgend de koopkracht- en energiecrisis hadden een grote impact op de schuldenproblematiek en daarmee op de actieagenda. Dankzij de vrijheid die we hadden om menskracht en middelen in te zetten daar waar het nodig was, konden we hier goed op inspelen. Denk aan de Financieel Administratieve Spreekuren tijdens de lockdowns in de stad, de verkorte sanering (destijds coronasanering) en recent nog de bijdrage aan de Sint-Maartenkledingpas.

Veel bereikt

Met onze inzet de afgelopen jaren hebben we een trendbreuk gerealiseerd en de ambitie van een schulden(zorg)vrij Utrecht een beetje dichterbij gebracht. Zo is de **gemiddelde schuldenlast** bij aanvang van een schuldregeling in vier jaar tijd **meer dan gehalveerd**: van € 44.000 in 2019 naar € 21.300 in 2022.

Ook de **doorlooptijd** tussen het eerste intakegesprek en de start van een schuldregeling is **spectaculair gedaald**. In 2020 duurde dat gemiddeld nog 11 maanden, in 2022 was dat meer dan gehalveerd tot een kleine 5 maanden. Een rechtstreeks gevolg van de grotere regierol van de trajectbegeleider in het proces, de inzet van praktisch ondersteuners en de uitvoering van de verkorte schuldsanering.

Het aantal **schuldenbewinden** is in 5 jaar tijd **met 30% gedaald**, het aantal inwoners die in een **schuldregeling** van schulddienstverlening kwam is in 4 jaar tijd **meer dan verdubbeld**.

Naast deze kwantitatieve resultaten hebben we ook kwalitatieve resultaten geboekt. Zo is de samenwerking in de uitvoeringsketen (schulddienstverlening, buurtteams, U Centraal en Stadsgeldbeheer) verder verbeterd, hetgeen de komende jaren ook moet leiden tot een hogere instroom van Utrechters in de schuldhulp. Ook met andere partners in de stad zijn allerlei vormen van samenwerking tot stand gekomen: de rechtbank, bewindvoerders, de Armoedecoalitie, nutsbedrijven, zorgverzekeraars, deurwaarders en de gezondheidszorg, zij en vele andere organisaties leveren hun bijdrage aan een schulden(zorg)vrij Utrecht.

Richting het Rijk hebben we de afgelopen jaren een actieve en succesvolle lobby gevoerd. We hebben daarbij het momentum maximaal benut: er was al een toenemende aandacht voor de schuldenproblematiek. Corona, de toeslagenaffaire en de koopkracht- en energiecrisis droegen daar nog eens aan bij. Samen met andere gemeenten en de Landelijke Armoedecoalitie hebben we de afgelopen jaren ingezet op drie thema's: eenvoudig rondkomen, minder snel oplopende schulden en schulden oplossen.

Knellende uitvoeringscapaciteit

In de Utrechtse schuldenaanpak zijn veel en verschillende professionals actief. Helaas is de arbeidsmarkt ook voor deze professionals zeer krap. Van onze schuldhulpverleners wordt enorme veelzijdigheid gevraagd. Ze adviseren kwetsbare inwoners over complexe financiële zaken, motiveren inwoners voor een schuldhulpverleningstraject en onderhandelen met schuldeisers over kwijtschelding. Helaas hebben we te maken met verloop onder het personeel en duurt het enige tijd om nieuwe medewerkers te werven en in te werken. Hierdoor loopt de tijd tussen aanmelding en het eerste gesprek tijdelijk mogelijk op tot meer dan vier weken, terwijl we streven naar hoogstens twee weken. We houden u middels de dashboardbrief Werk en Inkomen op de hoogte van de ontwikkeling van de wachttijd.

Vervolg

De actieagenda Utrechters schuldenvrij is gestopt per 2023, deze had een vastgestelde looptijd van vier jaar. De schuldenaanpak is echter nooit 'af'. Er is nog een wereld te winnen met vernieuwing en verbetering van zowel beleid als uitvoering. We gaan met onze partners dan ook onverminderd door met de schuldenaanpak, de integrale aanpak koesteren we en zetten we voort. We focussen de komende tijd op de borging en bestendiging van alle ontwikkelde acties en we stimuleren dat iedere professional en vrijwilliger in de schuldhulpketen de leidende principes doorleeft en in de praktijk brengt. Over de voortgang en resultaten informeren we u via de P&C-cyclus en de Dashboardbrief van Werk en Inkomen.

We blijven in contact met partners in de stad en daarbuiten. En we houden aandacht voor de actualiteit, zoals het dempen van de gevolgen van de koopkracht- en energiecrisis, het inspelen op

Burgemeester en wethouders

Datum 20 maart 2023
Ons kenmerk 11025889

aanvullende signalen van oplopende betalingsachterstanden en het verder ontwikkelen van de nazorg in de schuldhulp. De plannen en beleidsvoornemens krijgen hun beslag in het nieuwe Armoedebeleid, dat in de loop van 2023 wordt opgesteld.

Daarnaast blijven we allerlei dwarsverbanden met andere opgaven zoeken en leggen, bijvoorbeeld het Stadsakkoord wonen, de strategische agenda zorg en ondersteuning, de opgave Grenzen stellen en perspectief bieden, de opgave Jongvolwassenen, het volksgezondheidsbeleid en Samen voor Overvecht. Onder het motto: 1+1=3 werken we samen, daar waar dat meerwaarde heeft.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,